

Zaburzenia sensoryczne to trudności w odbieraniu, przetwarzaniu lub reagowaniu na bodźce zmysłowe. Oznacza to, że mózg dziecka a dokładnie układ nerwowy może mieć problem z właściwym „odczytywaniem” informacji płynących z otoczenia – np. dźwięków, dotyku, światła czy ruchu. Takie zaburzenia mogą powodować, iż dziecko reaguje inaczej niż rówieśnicy – jest zbyt pobudzone, unika dotyku, łatwo się rozprasza lub przeciwnie – wydaje się „wyłączone” i trudno mu nawiązać kontakt z światem. Zaburzenia integracyjne występują w każdym wieku jednakże najczęściej diagnozowane są w wieku szkolno-przedszkolnym.

Na jakie rzeczy warto zwrócić uwagę?

- Nadwrażliwość – silna, nieadekwatna reakcja dziecka na dźwięki, zapachy, światło lub dotyk (np. dziecko zatyka uszy, nie znosi metek w ubraniach, nie chce być przytulane),
- Trudności z koncentracją i skupieniem uwagi,
- Podwrażliwość – brak reakcji na silny bodziec, np. brak reakcji na hałas czy skaleczenie,
- Opóźniony rozwój mowy, niezgrabność ruchowa, potykanie się,
- Problemy z jedzeniem (wybiórczość pokarmowa, niechęć do pewnych konsystencji),
- Zbyt mocne lub zbyt słabe reakcje emocjonalne (np. złość lub wycofanie się w sytuacjach codziennych).

Zaburzenia te mogą dotyczyć różnych zmysłów:

- Równowagi (przedsionkowe) – trudności w utrzymaniu równowagi, potykanie się, brak poczucia bezpieczeństwa, gdy ciało jest w ruchu, lęk przed schodami, huśtawką,
- Czucia głębokiego (propriocepcja) – dziecko nie czuje własnego ciała w przestrzeni, może być niezdarne lub bardzo silne, ma trudności w wykonywaniu złożonych czynności, ruchów,
- Nieustannie poszukuje bodźców – naciąga koszulki na krzesła, nadmiernie się huśta, dotyka, ślini rzeczy.
- Wzroku, słuchu, smaku i węchu – nadwrażliwość lub niewrażliwość na bodźce w tych obszarach.

Gdzie szukać pomocy?

Jeśli zauważysz u swojego dziecka trudności, które utrudniają mu codzienne funkcjonowanie, warto skonsultować się z:

- pediatrą – który może skierować dalej, np. do neurologa lub psychiatry dziecięcego,
- psychologiem dziecięcym – pomoże ocenić zachowanie dziecka i podpowie, jakie kroki warto podjąć,
- terapeutą integracji sensorycznej (SI) – specjalista, który diagnozuje i prowadzi terapię dzieci z zaburzeniami przetwarzania sensorycznego.

Wczesna diagnoza i odpowiednie wsparcie mogą bardzo pomóc dziecku lepiej funkcjonować w codziennym życiu. Dobrze dobrana terapia pozwala zmniejszyć trudności, poprawić relacje z rówieśnikami, rozładować niechciane emocje, co więcej może znacząco wpłynąć na poczucie pewności siebie dziecka.

Opracowała:

Jolanta Banaszczyk-Strycharz